Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2026)0160

Skaitmeninių rinkų akto vykdymo užtikrinimas

2026 m. balandžio 30 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Skaitmeninių rinkų akto vykdymo užtikrinimo (2026/2596(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2022 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/1925 dėl atvirų konkurencijai ir sąžiningų skaitmeninio sektoriaus rinkų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos (ES) 2019/1937 ir (ES) 2020/1828, (Skaitmeninių rinkų aktas)[1], ypač į jo 53 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Komisijai pateiktą klausimą dėl Skaitmeninių rinkų akto vykdymo užtikrinimo (O-000016/2026 – B10-0010/2026),

– atsižvelgdamas į 2023 m. rugsėjo 6 d. Komisijos sprendimus, priimtus pagal Reglamento (ES) 2022/1925 3 straipsnį, kuriais „Alphabet“[2], „Amazon“[3], „Apple“[4], „ByteDance“[5], „Meta“[6] ir „Microsoft“[7] paskirtos prieigos valdytojomis, kiek tai susiję su daugeliu pagrindinių platformos paslaugų,

– atsižvelgdamas į 2024 m. balandžio 29 d. Komisijos sprendimą[8], priimtą pagal Reglamento (ES) 2022/1925 3 straipsnį, kuriuo „Apple“

---

1 OL L 265, 2022 10 12, p. 1.
ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj.
2 OL C, C/2023/549, 2023 10 27,
ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/549/oj.
3 OL C, C/2023/905, 2023 11 15,
ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/905/oj.
4 OL C, C/2025/4646, 2025 8 14,
ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4646/oj.
5 OL C, C/2023/552, 2023 10 27,
ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/552/oj.
6 OL C, C/2023/1092, 2023 11 23,
ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1092/oj.
7 OL C, C/2023/551, 2023 10 27,
ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/551/oj.
8 OL C, C/2024/4374, 2024 7 4,
ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4374/oj.

iPadOS operacinė sistema paskirta pagrindine platformos paslauga,

– atsižvelgdamas į 2024 m. gegužės 13 d. Komisijos sprendimą[9], priimtą pagal Reglamento (ES) 2022/1925 3 straipsnį, kuriuo „Booking.com“ paskirta prieigos valdytoja, kiek tai susiję su jos internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis,

– atsižvelgdamas į 2025 m. balandžio 23 d. Komisijos sprendimą[10], priimtą pagal Reglamento (ES) 2022/1925 29 straipsnio 1 dalies a punktą, 30 straipsnio 1 dalies a punktą ir 31 straipsnio 1 dalies h punktą, kuriuo panaikinamas „Meta“ priklausančios „Facebook Marketplace“ skyrimas pagrindine platformos paslauga,

– atsižvelgdamas į 2023 m. balandžio 14 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2023/814 dėl Komisijos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/1925 vykdomos tam tikros procedūros išsamios tvarkos[11],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnio 5 dalį ir 136 straipsnio 2 dalį,

A. kadangi Skaitmeninių rinkų akte (SRA) nustatyta suderinta *ex ante* reglamentavimo sistema, kuria siekiama užtikrinti sąžiningas, atviras ir konkurencijai atviras skaitmenines rinkas visoje ES, užkirsti kelią nesąžiningai prieigos valdytojų praktikai, apsaugoti bendrosios rinkos vientisumą ir tinkamą veikimą, užtikrinti veiksmingą ir nediskriminacinį pareigų taikymą visiems paskirtiesiems prieigos valdytojams, pašalinti patekimo į rinką kliūtis ir skatinti tarpvalstybines skaitmenines paslaugas, inovacijas, vartotojų pasirinkimą ir sąžiningą konkurenciją visoje ES;

B. kadangi SRA tikslas – suteikti realią naudą skaitmeninėms rinkoms, užtikrinant, kad verslo klientai ir galutiniai naudotojai galėtų veiksmingai naudotis savo teisėmis pagal šį reglamentą ir kad dėl prieigos valdytojų veiklos nebebūtų sukuriama struktūrinių kliūčių patekti į bendrąją rinką arba galimybei joje augti ar diegti inovacijas, taip pat užkirsti kelią vartotojų susaistymui, kuris atgraso vartotojus nuo perėjimo prie kitos paslaugos;

C. kadangi Parlamentas vykdo SRA įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo demokratinę kontrolę, visų pirma per savo Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetą (IMCO);

D. kadangi pradėjus įgyvendinti SRA pasitvirtina jo, kaip vienos iš pagrindinių priemonių didinant rinkos atvirumą ir sąžiningumą,

---

9 OL C, C/2024/4360, 2024 7 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4360/oj.

10 OL C, C/2025/3466, 2025 6 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3466/oj.

11 OL L 102, 2023 4 17, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/814/oj.

konkurenciją ir naudotojų pasirinkimą ES, svarba ir pabrėžiama, kad visos veiklą ES vykdančios įmonės, neatsižvelgiant į jų dydį ar kilmę, privalo visapusiškai laikytis ES teisės aktų ir juos vykdyti;

E. kadangi SRA įgyvendinimas vis dar yra ankstyvoje stadijoje ir jis kelia iššūkių, susijusių su savalaikiu ir veiksmingu vykdymo užtikrinimu, stebėsenos pajėgumais ir tam tikrų atitikties užtikrinimo sprendimų praktiniu veiksmingumu, visų pirma atsižvelgiant į pagrindinių technologijų sudėtingumą, naudotojo sąsajos dizainą ir pasirinkimo architektūrą;

F. kadangi mažesnės įmonės, įskaitant startuolius ir novatoriškas veiklą plečiančias įmones, ir toliau susiduria su kliūtimis ir nesąžiningais sunkumais skaitmeninėse rinkose, įskaitant diskriminacinę praktiką ir prieigos valdytojų nustatytus apribojimus, kurie gali trukdyti inovacijoms, riboti konkurenciją ir mažinti augimo galimybes bei galiausiai mažinti vartotojų pasirinkimą;

G. kadangi dėl informacijos asimetrijos tarp prieigos valdytojų ir reguliavimo institucijų, taip pat riboto skaidrumo, susijusio su atitikties priemonėmis, kyla pavojus, kad bus pakenkta veiksmingai priežiūrai, atskaitomybei ir pasitikėjimui užtikrinant SRA vykdymą;

H. kadangi sąveikumas, prieiga prie duomenų, duomenų perkeliamumas ir pirmenybės teikimo sau prevencija yra pagrindiniai SRA elementai ir juos būtina nuolat ir griežtai užtikrinti, įskaitant atvejus, kai dėl numatytųjų nustatymų, techninės integracijos ar poveikio ekosistemai daroma žala konkurencijai;

I. kadangi keletas pareigų pagal SRA priklauso nuo aktyvių naudotojų pasirinkimų, įskaitant sutikimo nesuteikimą, iš anksto įdiegtų programų pašalinimą, numatytųjų nustatymų keitimą ir duomenų perkėlimą, ir dėl to naudotojų informuotumas ir sąsajos dizainas yra labai svarbūs šio reglamento veiksmingumui;

J. kadangi nuo tada, kai įsigaliojo SRA, stebimi apčiuopiami teisingų, atvirų ir konkurencingų skaitmeninių rinkų kūrimo rezultatai, nes dabar vartotojams siūlomi geresni ir neutralesni pasirinkimo ekranai renkantis numatytąsias naršykles ir programas, įskaitant įrenginio nustatymo metu ir sistemos nustatymuose, ir jie gali nustatyti trečiųjų šalių paslaugas kaip numatytąsias tose kategorijose, kuriose anksčiau buvo galima rinktis tik iš anksto įdiegtas paslaugas;

K. kadangi padidėję sąveikumo reikalavimai taip pat išplečia vartotojų pasirinkimą, nes leidžia platesnio asortimento susietiems ir dėvimiesiems prietaisams bei paslaugoms veikti kartu su pagrindinėmis platformos paslaugomis, taip mažinant priklausomybę nuo iš anksto įdiegtų ekosistemų ir prisidedant prie didesnio atvirumo konkurencijai ir vartotojų savarankiškumo;

L. kadangi SRA sėkmė turėtų būti vertinama ne tik remiantis formalia atitiktimi, bet ir tuo, ar jo tikslai pasiekiami praktiškai ir ar galutiniai

naudotojai, verslo klientai ir plačioji visuomenė juos laiko tinkamais;

M. kadangi SRA numatytos įvairios vykdymo užtikrinimo priemonės, įskaitant dialogą reglamentavimo klausimais, rinkos tyrimus ir procedūras dėl reikalavimų nesilaikymo, siekiant nustatyti pažeidimus, imtis su jais susijusių veiksmų ir skirti baudas; kadangi veiksmingos ir proporcingos baudos yra būtinos siekiant užtikrinti atgrasymą ir SRA veiksmingumą; kadangi dėl technologinės plėtros, įskaitant DI pagrindu veikiančias funkcijas ir debesijos pagrindu teikiamas paslaugas, kyla naujų su atvirumu konkurencijai ir sąžiningumu susijusių iššūkių, kurie turi būti įveikiami laiku, vienodai ir nuosekliai taikant SRA nuostatas;

N. kadangi spartus generatyvinio DI sistemų ir DI grindžiamų virtualiųjų asistentų kūrimas iš esmės performuoja konkurencinę dinamiką, rinkos struktūras, vertės grandines ir naudotojų prieigą prie skaitmeninių paslaugų visoje ES, įskaitant galimas pasekmes atvirumui konkurencijai ir sąžiningumui skaitmeninėse rinkose;

O. kadangi SRA yra keletas nuostatų, kurios yra svarbios siekiant neleisti prieigos valdytojams riboti atsirandančių DI kūrėjų galimybių konkuruoti ir diegti inovacijas, įskaitant pareigas, susijusias su sąžiningu ir nediskriminuojančiu reitingavimu, reklamos paslaugų skaidrumu ir prieiga prie duomenų;

P. kadangi debesijos kompiuterijos paslaugos kai kuriais atvejais vis dažniau tampa kritiniu skaitmeninių ekosistemų sluoksniu, įskaitant DI taikomųjų programų kūrimą, diegimą ir plėtojimą; kadangi didelis koncentracijos lygis, keitimo išlaidos, sąveikumo apribojimai ir priklausomybės rizika tam tikruose debesijos rinkos segmentuose gali kelti panašių klausimų, kaip siekiama išspręsti SRA; kadangi 2025 m. lapkričio mėn. buvo pradėtas tyrimas siekiant įvertinti, ar „Amazon“ ir „Microsoft“ turėtų būti paskirtos savo debesijos kompiuterijos paslaugų – „Amazon Web Services“ ir „Microsoft Azure“ – prieigos valdytojomis, ir kadangi buvo pradėtas dar vienas tyrimas siekiant įvertinti, ar dabartinės pareigos pagal SRA yra veiksmingos kovojant su praktika, kuria ribojamas konkurencingumas arba kuri yra nesąžininga debesijos sektoriuje; kadangi iki šiol joks debesijos kompiuterijos paslaugų teikėjas pagal šį reglamentą nebuvo paskirtas prieigos valdytoju;

Q. kadangi prieiga prie didelio masto kompiuterijos pajėgumų, pažangių DI modelių ir duomenų bei debesijos infrastruktūros gali sukurti naujas struktūrines priklausomybes ir susaistymo poveikį ekosistemoms, kuris galėtų apriboti atvirumą konkurencijai, jei šie klausimai nebus tinkamai sprendžiami pagal ES reglamentavimo sistemą;

R. kadangi tinkami Komisijos instituciniai pajėgumai, techninės ekspertinės žinios ir ištekliai yra būtini siekiant užtikrinti veiksmingą, nepriklausomą ir savalaikį SRA vykdymą ir išsaugoti jo

patikimumą bei atgrasomąjį poveikį;

S. kadangi pagal SRA Komisija privalo periodiškai peržiūrėti reglamentą, o tai suteikia galimybę įvertinti vykdymo užtikrinimo veiksmingumą ir jo naudą vartotojams, nustatyti įgyvendinimo iššūkius ir užtikrinti, kad SRA ir toliau atitiktų savo paskirtį, atsižvelgiant į technologinę plėtrą ir rinkos pokyčius bei kintančias DI pagrįstų ekosistemų formas;

1. dar kartą patvirtina, kad veiksmingas, savalaikis ir nuoseklus SRA vykdymo užtikrinimas, taip pat Komisijos politinė parama, yra būtini siekiant apsaugoti bendrosios rinkos veikimą ir užtikrinti apčiuopiamą naudą vartotojams, verslo klientams ir novatoriams visoje ES;

2. reiškia susirūpinimą dėl trečiųjų valstybių daromo politinio spaudimo, joms primygtinai raginant ES persvarstyti arba susilpninti SRA, ir pabrėžia, kad toks išorinis kišimasis neturi pakenkti ES suverenitetui ir autonomijai nustatant ir įgyvendinant savo pačios taisykles; pabrėžia, kad SRA nustatytos pareigos vienodai taikomos visiems paskirtiems prieigos valdytojams, teikiantiems paslaugas ES, neatsižvelgiant į jų įsisteigimo vietą ar pilietybę;

3. ragina Komisiją visapusiškai ir aktyviai naudoti visas SRA numatytas vykdymo užtikrinimo priemones, rinkos tyrimus, įskaitant procedūras dėl reikalavimų nesilaikymo, patikrinimus, laikinąsias priemones, baudas ir periodinius nuobaudų mokėjimus, siekiant užkirsti kelią reikalavimų apėjimui ir užtikrinti veiksmingą reikalavimų laikymąsi;

4. pabrėžia, kad nors Komisijai ir toliau priklauso išimtinė kompetencija užtikrinti SRA vykdymą, veiksmingam, savalaikiam ir nuosekliam reglamento taikymui visoje ES reikalingas struktūruotas ir glaudus bendradarbiavimas su nacionalinėmis konkurencijos institucijomis ir kitomis atitinkamomis nacionalinėmis viešosiomis įstaigomis; pabrėžia, kad pagal SRA nustatytą sistemą tos institucijos atlieka esminį pagalbinį vaidmenį, be kita ko, padėdamos atlikti tyrimus ir patikrinimus, prisidėdamos prie rinkos stebėsenos ir sudarydamos palankesnes sąlygas keistis informacija, taip stiprindamos veiksmingą ir vienodą SRA vykdymo užtikrinimą ir užtikrindamos sąžiningas ir konkurencijai atviras skaitmenines rinkas visoje ES;

5. akcentuoja, kad rinkos atvirumo užtikrinimas, be kita ko, veiksmingai taikant SRA, yra esminis sėkmingos DI taikymo strategijos, kuria siekiama skatinti DI diegimą ir inovacijas visoje Europoje, elementas, nes faktinis atvirumas konkurencijai skaitmeninėse rinkose yra atviros ir sąžiningos Europos DI ekosistemos išankstinė sąlyga;

6. ragina Komisiją be reikalo nedelsiant užbaigti procedūras dėl reikalavimų nesilaikymo ir laiku užtikrinti vykdymą pagal SRA, visų pirma laikantis privalomų ir orientacinių terminų, ir tinkamai informuoti Parlamentą apie pažangą vykdymo užtikrinimo srityje; pabrėžia, kad būtinas didesnis procedūros etapų ir terminų

skaidrumas, kad Parlamentas, o ypač IMCO SRA darbo grupė, galėtų naudotis savo tikrinimo įgaliojimais; ragina Komisiją proaktyviai ir reguliariai informuoti Parlamentą apie SRA vykdymo užtikrinimo padėtį, įskaitant pokyčius dialoge reglamentavimo klausimais, Aukšto lygio grupės veiklą ir darbotvarkę, atitinkamus Komisijos užsakytus tyrimus ir bet kokią kitą informaciją, kurios reikia, kad Parlamentas galėtų vykdyti savo priežiūros funkciją;

7. ragina Komisiją visapusiškai naudotis Aukšto lygio darbo grupės paslaugomis; akcentuoja veiksmingo reguliavimo institucijų veiklos tarpusavio koordinavimo svarbą, atsižvelgiant į didelį naujų taisyklių ir skaitmeninėse rinkose veikiančių reguliavimo institucijų skaičių;

8. pabrėžia, kad atitiktis SRA turi būti vertinama atsižvelgiant į jo praktinį ir realų poveikį rinkos atvirumui, konkurencijai, inovacijoms ir naudotojų pasirinkimui, taip užtikrinant teisinį tikrumą, nuspėjamumą ir vienodą požiūrį;

9. ragina Komisiją spręsti informacijos asimetrijos problemą stiprinant mechanizmus, leidžiančius verslo klientams ir galutiniams naudotojams veiksmingai naudotis savo teisėmis pagal SRA, įskaitant teises, susijusias su pasirinkimu, prieiga prie duomenų, sąveikumu, nediskriminavimu ir apsauga nuo atsakomųjų veiksmų, naudojantis prieinamais ir saugiais pranešimų ir skundų teikimo kanalais, apsaugos nuo atsakomųjų veiksmų priemonėmis ir geresniu informuotumu apie teises ir teisių gynimo priemones, numatytas SRA, pripažįstant, kad SRA veiksmingumas priklauso nuo įgalintų galutinių naudotojų;

10. primygtinai ragina Komisiją teikti pirmenybę griežtam sąveikumo, prieigos prie duomenų, duomenų perkeliamumo, kovos su nukreipimu ir kovos su pirmenybės teikimu sau pareigų vykdymo užtikrinimui, įskaitant atvejus, kai žala konkurencijai kyla dėl numatytųjų nustatymų, techninės integracijos ar platformų ekosistemų dizaino; ragina Komisiją, nustatant vykdymo užtikrinimo prioritetus, tinkamai atsižvelgti į atitinkamus pokyčius rinkoje ir taikytinų ES priemonių, įskaitant Duomenų aktą[12], sąveiką; pažymi, kad tam tikrais atvejais veiksmingam SRA įgyvendinimui ir vykdymo užtikrinimui įtakos gali turėti prieigos valdytojų bendravimas su konkurentais ir verslo partneriais, ypač tais atvejais, kai buvo išreikštas susirūpinimas dėl verslo praktikos sąžiningumo;

11. ragina Komisiją toliau dėti pastangas, kad būtų sudarytos sąlygos pokalbių paslaugų sąveikai su mažesnėmis trečiųjų šalių pokalbių programėlėmis, kai to prašoma, kad naudotojai galėtų keistis

---

12 2023 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/2854 dėl suderintų sąžiningos prieigos prie duomenų ir jų naudojimo taisyklių, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/2394 ir Direktyva (ES) 2020/1828, (Duomenų aktas) (OL L, 2023/2854, 2023 12 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj).

tekstiniais pranešimais, rinkmenomis ir balso / vaizdo skambučiais tarp skirtingų platformų, kartu išlaikant ištisinį šifravimą;

12. reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad „Google“ nuolat taiko pirmenybės teikimo sau praktiką teikdama paieškos, apsipirkimo, kelionių ir vaizdo įrašų paslaugas, o tai toliau iškraipo konkurenciją ir riboja vartotojų pasirinkimą; pažymi, kad produktų sąrašų reklaminiai skelbimai ir toliau išlieka gerai matomoje vietoje paieškos rezultatų viršuje, taip įtvirtinant dominavimo modelį ir skaidrumo stoką, kurie kenkia SRA tikslams; primena, kad preliminarios išvados pagal SRA 6 straipsnio 5 dalį rodo, jog „Google“ naudoja vizualinius pranašumus ir pirmenybinį išdėstymą, kad teiktų pirmenybę savo pačios paslaugoms, įskaitant „Google Shopping“, „Google Flights“ ir „Google Hotels“, ir taip riboja sąžiningą konkurentų prieigą bei stiprina savo įtaką rinkoje; primena, kad per pastaruoju metu nacionaliniuose teismuose vykusius teismo procesus buvo patvirtinta, jog „Google“ taikoma pirmenybės teikimo sau praktika paieškos paslaugose pakenkė konkuruojančioms palyginimo platformoms, kaip matyti iš 2025 m. Berlyno apygardos teismo sprendimo *Idealo / Google*; pabrėžia, kad dėl prieigos valdytojų bandymų ir toliau nesilaikyti SRA arba jo nesilaikyti ilgesnį laiką jiems gali tekti prisiimti didelę finansinę atsakomybę, pareiškiant tolesnius ieškinius dėl žalos atlyginimo;

13. pabrėžia, kad „Google“ DI integravimas į paieškos ir atradimo procesus vis labiau leidžia šiai įmonei kontroliuoti visą vartotojų maršrutą – nuo paieškos ir rekomendacijų iki ketinimo pirkti – dar labiau marginalizuojant konkuruojančias paslaugas ir mažinant vartotojų galimybes priimti nepriklausomus sprendimus; pabrėžia, kad dėl tokios dinamikos kyla pavojus, kad nepriklausomi prekybininkai taps tiesiog „Google“ užsakymų vykdymo kanalais, o tai primena ankstesnius bandymus dominuoti prekyboje, kurie anksčiau buvo sustabdyti, ir kad nesant aiškių apsaugos priemonių pagal SRA ši praktika gali dar labiau įsigalėti;

14. atkreipia dėmesį į tai, kad bendrojoje rinkoje atsirado alternatyvių programėlių parduotuvių, skirtų *iOS*, tačiau reiškia susirūpinimą dėl to, kad jų praktinis gyvybingumas ir išplečiamumas tebėra riboti dėl naudotojo maršruto dizaino ir ribojančių ekonominių bei sutartinių sąlygų; pabrėžia, kad prieigos valdytojai pertvarko savo mokesčius taip, kad kūrėjų padėtis taptų blogesnė, nei buvo iki įsigaliojant SRA; primygtinai ragina Komisiją įvertinti, ar „Apple“ prieigos sąlygos yra sąžiningos ir nediskriminacinės, kaip reikalaujama pagal SRA 6 straipsnio 12 dalį;

15. pažymi, kad kai kurie prieigos valdytojai, kaip neseniai paskelbė „Google“, remiasi saugumo ir kibernetinio saugumo pagrindimais, kad taikomųjų programų kūrėjams nustatytų registracijos ir identifikavimo reikalavimus, taip apribodami veiksmingą prieigą prie alternatyvių taikomųjų programų platinimo kanalų ir tai gali prieštarauti SRA 6 straipsnio 4 daliai; todėl ragina Komisiją ištirti, ar

taikomos su saugumu susijusios priemonės yra tikrai būtinos ir proporcingos, ir užtikrinti, kad jomis nebūtų naudojamasi kaip pretekstu apeiti SRA tikslą sudaryti sąlygas tikrai trečiųjų šalių prieigai prie programinės įrangos, užtikrinant sąžiningas, pagrįstas ir nediskriminacines prieigos sąlygas, kartu išsaugant kūrėjų gebėjimą nukreipti naudotojus į alternatyvius platinimo kanalus;

16. primena, kad pagal SRA 5 straipsnio 4 dalį verslo klientai turėtų turėti galimybę nemokamai pranešti galutiniams naudotojams apie alternatyvius pasiūlymus ir nukreipti juos į tuos pasiūlymus bei sudaryti sutartis; pažymi, kad SRA 40 konstatuojamojoje dalyje pripažįstama atlygio už pagalbą pirmą kartą pritraukiant galutinį naudotoją galimybė, kartu pabrėžiant, kad bet koks toks atlygis turi būti susijęs tik su pritraukimu pirmą kartą, proporcingas ir pagrįstas ir neturi pakenkti nukreipimui praktikoje; primygtinai ragina Komisiją užtikrinti, kad peržiūrėtos „Apple“ sąlygos būtų kruopščiai įvertintos atsižvelgiant į SRA nustatytą reikalavimą dėl bet kokių su nukreipimu susijusių mokesčių ir kad bet kokie bandymai apeiti reikalavimus būtų atidžiai tikrinami ir, jei reikia, už juos būtų skiriamos sankcijos, nelaukiant JAV vykstančio teismo proceso dėl bylos *Epic Games / Apple* baigties; pabrėžia, kad ES teisės vykdymas turėtų būti užtikrinamas nepriklausomai nuo bylinėjimosi trečiosiose valstybėse;

17. reiškia susirūpinimą dėl „ByteDance“ valdomos „TikTok“ platformos ir joje naudojamų sutikimo ekranų, kurie labai priklauso nuo elgsena grindžiamų priemonių siekiant gauti naudotojo sutikimą; pažymi, kad tokia praktika gali pakenkti informacija pagrįsto ir laisva valia duodamo sutikimo principams ir gali būti laikoma SRA 5 straipsnio 2 dalies pažeidimu; pabrėžia, kad sutikimo mechanizmai turi būti skaidrūs, patogūs naudotojams ir tikrai savanoriški, nenaudojant manipuliatyvaus dizaino ar psichologinio spaudimo; ragina Komisiją atidžiai stebėti „TikTok“ sutikimo praktiką ir užtikrinti, kad bet kokie reikalavimų neatitinkantys mechanizmai būtų nedelsiant ištaisyti, siekiant užtikrinti naudotojų savarankiškumą ir skaitmenines teises;

18. atkreipia dėmesį į tai, kad svarbu, kad „Microsoft“ veiksmingai laikytųsi SRA 6 straipsnio 3 dalies, visų pirma pareigos leisti ir sudaryti technines sąlygas galutiniams naudotojams lengvai keisti numatytuosius nustatymus savo „Windows“ kompiuterio operacinėje sistemoje ir be pernelyg didelių kliūčių naudotis konkuruojančiomis paslaugomis; pažymi, kad „Bing“ kaip numatytojo internetinės paieškos rezultatų teikėjo integravimas į „Windows“ užduočių juostą ir sunkumai keičiant teikėją gali nepagrįstai nukreipti naudotojus į pačios „Microsoft“ paslaugas ir apriboti veiksmingą naudotojų pasirinkimą; primena, kad „Microsoft“ pateikė Komisijai atitikties užtikrinimo priemones, tačiau reiškia susirūpinimą dėl jų praktinio poveikio, įskaitant galimas kliūtis veiksmingam sąveikumui „Windows“ ekosistemoje; primena, kad Komisija turėtų ir toliau atidžiai vertinti šias priemones, siekdama praktiškai užtikrinti veiksmingą naudotojų pasirinkimą ir sąžiningą bei konkurencijai

atvirą aplinką trečiųjų šalių paslaugų teikėjams, visų pirma tais atvejais, kai ribotas arba lėtas programų sąsajų (API) įgalinimas ne „Microsoft“ paslaugoms gali trukdyti trečiųjų šalių kūrėjams suteikti galutiniams naudotojams panašią patirtį;

19. susirūpinęs atkreipia dėmesį į įvairių kelionių sektoriaus suinteresuotųjų subjektų pranešimus apie tebetaikomus didelius komisinius mokesčius ir tai, kad „Booking.com“ toliau taiko praktiką, kuri, atrodo, yra lygiavertė draudžiamoms pariteto išlygoms, įskaitant viešbučiams skirtas veiksmingumo programas, pagrįstas neskaidriais kriterijais, ir nuolatinius sunkumus atsisakant „Booking.com“ remiamų mokėjimo sistemų; primena, kad nacionalinės konkurencijos institucijos, įskaitant Prancūzijos ir Ispanijos institucijas, yra skyrusios sankcijas įmonei „Booking.com“ dėl pariteto išlygų; ragina Komisiją įvertinti dabartinį atvirumo konkurencijai lygį internetiniame kelionių sektoriuje nuo tada, kai „Booking.com“ buvo paskirta prieigos valdytoja, ir imtis atitinkamų ryžtingų veiksmų;

20. atkreipia dėmesį į tai, kad 2025 m. liepos mėn. „Meta“ įgyvendino naują trečiąją galimybę „mokėk arba duok sutikimą“, ribojančią personalizuotą reklamą, po to, kai 2025 m. balandžio mėn. Komisija skyrė baudą; ragina Komisiją užtikrinti, kad „Meta“ dabar iš tikrųjų suteiktų naudotojams neutralų pasirinkimą, kad trečiųjų šalių prieiga prie „Meta“ paslaugų būtų sąžininga ir netrukdoma ir kad bet koks SRA reikalavimų apėjimas būtų kruopščiai tikrinamas ir, kai tinkama, už jį būtų taikomos sankcijos;

21. reiškia susirūpinimą dėl su išmaniaisiais televizoriais susijusios praktikos, kuri atkartoja nekonkurencingą praktiką, kurią anksčiau išmaniuosiuose telefonuose taikė „Android“; pabrėžia, kad prieiga prie audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų išmaniuosiuose televizoriuose neturi būti kontroliuojama nedidelio skaičiaus didelių technologijų įmonių ir kad atvira, sąžininga ir konkurencijai atvira rinka yra būtina pliuralistinei ir įvairialypei žiniasklaidos aplinkai; pabrėžia, kad, kalbant apie išmaniesiems televizoriams skirtas operacines sistemas, pagrindiniai tokių operacinių sistemų teikėjai kontroliuoja prieigą prie daugiašalių auditorijų, reklamos ir duomenų rinkų; pažymi, kad panaši prieigos valdytojų kontrolė naudotojų prieigos taškuose gali atsirasti ir kitose susietosiose aplinkose, kuriose prieigą prie paslaugų, įskaitant transporto priemonėse įrengtas informacines pramogines sistemas, užtikrina operacinės sistemos arba virtualieji asistentai; ragina Komisiją atidžiai stebėti šį rinkos segmentą ir prireikus imtis tinkamų priemonių;

22. akcentuoja svarbų galutinių naudotojų vaidmenį siekiant SRA tikslų ir pabrėžia, kaip svarbu užtikrinti, kad naudotojų sąsajos, sutikimo mechanizmai ir pasirinkimo architektūros būtų neutralūs, lengvai naudojami, suprantami ir nemanipuliatyvūs, kad naudotojai galėtų veiksmingai ir be nepagrįstų trukdžių naudotis savo teisėmis;

23. ragina Komisiją užtikrinti nuoseklų ir į ateitį orientuotą Skaitmeninių rinkų akto taikymą atsižvelgiant į technologinius pokyčius, laiku sprendžiant su DI grindžiamomis paslaugomis ir debesijos infrastruktūra susijusius klausimus, siekiant užkirsti kelią naujoms susaistymo, konkurencinių galimybių ribojimo ar prieigos valdytojo praktikos formoms, įskaitant atvejus, kai prieigos valdytojai daro įtaką remdamiesi duomenų kontrole, kompiuterių ištekliais ar integruotomis paslaugomis, taip pakenkdami besiformuojantiems DI kūrėjams ir naujiems novatoriškiems rinkos dalyviams;

24. ragina Komisiją užtikrinti SRA, Duomenų akto ir Dirbtinio intelekto akto[13] tarpusavio papildomumą, suderinamumą ir teisinį tikrumą, be kita ko, teikiant suderintas gaires ir užtikrinant jų įgyvendinimą;

25. palankiai vertina pirmuosius Komisijos pagal SRA priimtus sprendimus dėl reikalavimų nesilaikymo, kaip svarbų žingsnį siekiant užtikrinti veiksmingą vykdymo užtikrinimą, tačiau apgailestauja dėl to, kad šių sprendimų taikymo sritis tebėra ribota ir jie dar neapima visų probleminių prieigos valdytojų veiklos būdų, kuriuos yra nustatę verslo klientai ir kiti suinteresuotieji subjektai; taip pat apgailestauja dėl to, kad skirtos baudos yra palyginti nedidelės, atsižvelgiant į pažeidimų mastą ir paskirtų prieigos valdytojų ekonominę galią, nes kyla pavojus, kad atgrasomasis poveikis bus nepakankamas ir neatitiks reglamento užmojų; pabrėžia, kad bendra vykdymo užtikrinimo sistema turėtų užtikrinti, kad numatomos reikalavimų nesilaikymo pasekmės, įskaitant baudas ir periodines baudas, nuo pat pradžių sistemingai viršytų reikalavimų laikymosi išlaidas, kad būtų išvengta strateginio vilkinimo ir užtikrintas realus atgrasymas;

26. atsižvelgdamas į didėjančią debesijos kompiuterijos paslaugų strateginę svarbą ir jų vaidmenį skaitmeninėse ir DI ekosistemose, ragina Komisiją atidžiai įvertinti, ar tokių paslaugų teikėjai atitinka kriterijus, kad pagal SRA būtų paskirti prieigos valdytojais, be kita ko, atliekant rinkos tyrimus; ragina Komisiją, atliekant rinkos tyrimus ir vertinant galimą skyrimą prieigos valdytojais debesijos kompiuterijos srityje, nuosekliai, skaidriai ir remiantis įrodymais taikyti SRA kriterijus visiems paslaugų teikėjams, kai tai pagrįsta rinkos rodikliais, kad būtų išvengta konkurencijos iškraipymų ir išsaugotos inovacijos; palankiai vertina Komisijos neseniai atliktus debesijos paslaugų teikėjų, tokių kaip „Amazon Web Services“ ir „Microsoft Azure“, rinkos tyrimus;

27. pabrėžia, kad DI pagrindu veikiančios paieškos ir pagalbinės priemonės, kai jos siūlomos kaip paskirtosios pagrindinės platformos

---

13 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1689, kuriuo nustatomos suderintos dirbtinio intelekto taisyklės ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 300/2008, (ES) Nr. 167/2013, (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1139 ir (ES) 2019/2144 ir direktyvos 2014/90/ES, (ES) 2016/797 ir (ES) 2020/1828, (Dirbtinio intelekto aktas) (OL L, 2024/1689, 2024 7 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

paslaugos arba kaip jų dalis, pvz., „Google AI Overviews“, „Google Gemini“, „Apple Siri“, „Meta WhatsApp AI“, „Amazon Rufus“ arba „Microsoft Copilot“, vis dažniau tampa naujais būdais gauti informaciją, vykdyti prekybą ir naudotis skaitmeninėmis paslaugomis; ragina Komisiją laiku išnagrinėti, ar ir kaip tokias funkcijas naudoja prieigos valdytojai taip, kad tai gali pakenkti atvirumui konkurencijai ir sąžiningumui, įskaitant numatytuosius nustatymus, išankstinį pasirinkimą arba diskriminacinį rezultatų pateikimą ar atranką;

28. pabrėžia, kad tam tikrų prieigos valdytojų integruotos skaitmeninės ekosistemos, kurias sudaro kelios pagrindinės platformos paslaugos ir susijusios paslaugos, gali suteikti jiems struktūrinį konkurencinį pranašumą kuriant, apmokant ir diegiant DI sistemas, visų pirma tais atvejais, kai prieiga prie didelio masto, daugiafunkcių duomenų srautų, naudotojų sąsajų, platinimo kanalų ar papildomų paslaugų gali būti panaudota visose ekosistemose; todėl pabrėžia, kad būtina griežtai užtikrinti SRA 6 straipsnio 10 dalies vykdymą, siekiant užtikrinti veiksmingą verslo klientų prieigą prie duomenų ir užkirsti kelią visos ekosistemos duomenų pranašumų išnaudojimui taip, kad būtų kenkiama atvirumui konkurencijai ir sąžiningumui, įskaitant atvejus, kai DI funkcijos yra integruotos į pagrindines platformos paslaugas arba gali tapti naujais būdais gauti informaciją, vykdyti prekybą ir naudotis skaitmeninėmis paslaugomis;

29. ragina Komisiją užtikrinti pakankamus žmogiškuosius ir finansinius išteklius, reikalingus SRA vykdymui užtikrinti, atsižvelgiant į reglamento taikymo sritį, sudėtingumą ir strateginę svarbą, ir ragina gerokai padidinti darbuotojų skaičių;

30. tikisi, kad būsima SRA peržiūra bus skaidri ir tvirtai pagrįsta vykdymo užtikrinimo patirtimi ir akto taikymo įrodymais, įskaitant realių rezultatų naudotojams ir rinkoms vertinimą, taip pat praktinį įgyvendinimo poveikį vartotojams, visų pirma susijusį su prieiga prie inovacijų, naudojimo patogumu, privatumu ir saugumu, kartu deramai atsižvelgiant į technologinę plėtrą ir poreikį užtikrinti, kad sistema ir toliau liktų pritaikyta ateities iššūkiams; prašo Komisijos atliekant peržiūrą ypač atsižvelgti į MVĮ teikiamus atsiliepimus;

31. pabrėžia, kad peržiūros metu daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama esamos sistemos veiksmingumo ir vykdytinumo stiprinimui, kartu įveikiant sparčiai besivystančių technologijų ir ekosistemų keliamus iššūkius, visapusiškai pasinaudojant pagal dabartinę sistemą turimais įgaliojimais, įskaitant, jei būtina, paaiškinimus ir gaires, ir turėtų būti vengiama iš naujo nagrinėti pagrindinius SRA tikslus, taikymo sritį ar struktūrą, nebent tai būtų akivaizdžiai pateisinama dėl nustatytų vykdymo užtikrinimo spragų ar reikšmingų rinkos pokyčių;

32. pabrėžia, kad siekiant veiksmingai užtikrinti SRA vykdymą reikia papildomai taikyti bendrą konkurencijos politiką ir visas kitas ES

prekybos apsaugos ir rinkos priežiūros priemones, nes gali kilti sisteminė rizika sąžiningumui ir ekonominiam saugumui dėl sandorių, kurie nepatenka į SRA taikymo sritį; atsižvelgdamas į tai, reiškia susirūpinimą dėl to, kad įmonė „Jd.com“ vykdomo įmonės „Ceconomy AG“ įsigijimą, nes didelio Europos mažmeninės prekybos ir platinimo tinklo kontrolė perduodama ne ES subjektui, o tai kelia riziką, kad ES nepriklausanti valstybė galės susipažinti su neskelbtinais vartotojų duomenimis ir gali kilti konkurencijos iškraipymų, susijusius su valstybės remiama finansine parama; ragina Komisiją griežtai taikyti Užsienio subsidijų reglamentą[14] ir išnagrinėti visas užsienio subsidijas, kuriomis grindžiamas šis ir būsimas sandoris; ragina Komisiją įvertinti riziką Europos vartotojų duomenims pagal Tiesioginių užsienio investicijų tikrinimo reglamentą[15] ir užtikrinti veiksmingą duomenų lokalizavimą pagal ES duomenų suverenumą ir SRA vykdymo užtikrinimo sistemą;

33. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Komisijai.

---

[14] 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2560 dėl vidaus rinką iškraipančių užsienio subsidijų (OL L 330, 2022 12 23, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj).

[15] 2019 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/452, kuriuo nustatoma tiesioginių užsienio investicijų į Sąjungą tikrinimo sistema (OL L 79I, 2019 3 21, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj).